

Odda – og Suldal kommune
v/ Rolf Bøen og Endre Gjil

Bergen, 20.10.2017

Innspill til revisjon Røldal - Suldal

Det er gledelig at kommunene har tatt initiativ til å samle informasjon og kunnskap i forkant av et revisjonskrav i Røldal- Suldal. Organisasjonene ønsker med dette innspillet og bidra inn i oppstarten samt understreke at vi ønsker å være med videre i prosessen. Innspillet er utarbeidet i samarbeid med Jeger- og fiskerforbundet Hordaland og Naturvernforbundet Hordaland. Vassdragene som omtales er fylkesoverskridende og begge er inkludert i vassregion Rogaland. Derfor har det vært naturlig å samarbeide med styre og koordinator i FNF Rogaland i arbeidet med denne uttalen.

PROSESSEN VIDERE

Kommunene ved rådmenn kommuniserer i brev av 5.07.2017 at man ser for seg tre veier videre:

- Full konsesjonsbehandling
- Enighet mellom kommunene og Hydro som angir videre prosess
- Revisjonskrav

Det er ulikt fokus i en revisjonssak sett opp mot en konsesjonssak. En revisjonssak har som hovedformål å forbedre miljøvilkår med, i praksis, et så lavt produksjonstap som mulig. En konsesjonssak skal avveie hvorvidt samfunnsnyttene er vesentlig større enn skadevirkningene (Vassdragsreguleringsloven §8). Det er mange konsesjoner som kan tas opp til revisjon i disse dager, og det er opplagt at behandlingstiden må drastisk reduseres for at revisjonsinstrumentet skal kunne brukes til å sikre miljømåloppnåelse i henhold til godkjente regionale vannforvaltningsplaner. For å sikre at allmenne interesser blir ivaretatt på best mulig måte er revisjonssak å foretrekke. Det er nå muligheten er her for å sikre mest mulig miljøforbedring, at en revisjonssak tar tid er ikke et tungtveiende argument i så henseende da det som nevnt tidligere er gitt at revisjonsprosessene må effektiviseres slik at gårdsdagens prosessvarighet ikke kan være retningsgivende for morgendagens. Samtidig er kunnskapsgrunnlaget som må tilfredsstilles for å eksempelvis kunne innføre miljødesign i vassdrag høyt. Dermed vil man bruke en del tid på prosessen.

Det viktigste er ikke hvor fort man kommer frem til svaret, men at svaret er riktig. Spesielt oppstrøms Suldalsvatnet synes det å være begrenset med kunnskap når det gjelder tema som eksempelvis - potensial for anadrom fisk og hvor og hvilke forbedringstiltak som kan og bør gjennomføres for anadrom strekning og storørretstammen. Vi anser derfor revisjonskrav til NVE som det beste alternativet for prosessen videre.

FORMÅL

Formålet med vanddirektivet er at vannforekomster skal ha god økologisk tilstand, eller en plan for å oppnå dette. Dette er uavhengig av hvilket sektorregelverk som er anvendt på tiltak og inngrep som

Forum for natur og friluftsliv Hordaland

 Tverrgt. 4-6, 5017 Bergen
 55 33 58 19 / 40 49 70 74

 hordaland@fnf-nett.no
 www.fnf-nett.no/hordaland

har konsekvens for tilstanden i vannforekomsten. Det er to store utbygginger som påvirker Suldalsvassdraget, Røldal – Suldal og Ulla Førre. Et vesentlig poeng innenfor vannforvaltning er at oppstrøms påvirker nedstrøms. Røldal – Suldal reguleringen i 1967 medførte en kraftig reduksjon i vannføringen i smeltesesongen og en økt minstevannføring om vinteren.ⁱ Det er flott å se at «vegen til et revisjonskrav» for begge utbyggingene er initiertⁱⁱ. Da kan man forhåpentligvis gjøre helhetlige betraktninger som dekker konsekvensene av begge de store utbyggingene.

REGIONAL PLAN

Regional plan for vannregion Rogaland er klar i sin omtale av revisjonsprioriteringen til konsesjonen i Røldal- Suldal: «Må gis prioritet 1.1». Regional plan peker på flere momenter:

«Utrede minstevannføring og andre avbøtende tiltak i elver med tidligere anadrom strekning (i dag redusert), spesielt fremhevet er Roaldkvamsåna og Brattlandsåna. Tilbakeføre anadromstrening. Vurdere biotop forbedrende tiltak med fokus på gyte- og oppvekstområder for anadrom fisk og storørret stammen i Suldalsvatnet. Herunder også gjøre kost-nytte vurderinger. Magasinrestriksjoner av hensyn til både vannmiljø og turisme/friluftsliv, spesielt fremhevet er Røldalsvatnet. Minstevannsføring av hensyn til naturmiljø, landskap, friluftsliv og turisme, er fremhevet for Risbuelva, Novlefoss, Kvesso og Nyastøelva.»ⁱⁱⁱ

FRILUFTSLIV

Det er mye aktivitet i området. Det er flere ting en kan vurdere, eksempelvis kan skjemmende reguleringssoner delvis avbøtes med frekvensrestriksjoner.

Figur 1: Turer og hytter i området – Ut.no

Forum for natur og friluftsliv Hordaland

Tverrgt. 4-6, 5017 Bergen
55 33 58 19 / 40 49 70 74

hordaland@fnf-nett.no
www.fnf-nett.no/hordaland

VILLREIN

Villrein er et annet viktig moment som man må ta hensyn til ved en revisjon. Villrein er en sky, nomadisk art og mange ulike tiltak vil kunne være aktuelle, eksempelvis

- begrense/reducere behovet for ferdsel i tilknytning til utbyggingene
- kartlegging av vandringsruter som historisk har gått over islagte vann, som nå er isfrie eller med varierende isdekke etter vannkraftutbyggingen. Og tilhørende avbøtende tiltak.
- kartlegging av infrastrukturen tilknyttet vannkraftutbyggingene, og påvirkningen på villrein. Og tilhørende avbøtende tiltak.

Villreinforvaltningen har utarbeidet et nyttig notat som fokuserer på villrein og forvaltningens behov i revisjon av kraftkonsesjoner.^{iv}

OPPSUMMERING

Noen punkt vi ønsker å spille inn:

- Kommune bør absolutt følge opp initiativet og fremme revisjonskrav (riktig vei videre)
- Fisk og villrein blir biologiske indikatorer som eventuelle forbedringstiltak bør kunne påvirke. Effekter vil ofte være hurtig påviselig hos fisk, noe som gjør fisk ekstra godt egnet som indikatorart.
- Flott at Ulla – Førre revisjonskrav også er initiert – da har man mulighet til å vurdere påvirkning i større deler av systemet. Begge utbygginger har konsekvenser for Suldalslågen, vestlandets største elv og nasjonalt laksevassdrag. Suldalslågen har 23 km med lakseførende strekning mellom Suldalsvatnet og Sandsfjorden^v.

Vi ser frem til å bidra i prosessen og ønsker kommunene lykke til med videre arbeid.

Vh

Ørjan Sælensminde
FNF Koordinator Hordaland

FNF Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftsansasjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftsanseressene i fylket. Per i dag er det 10 ansasjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, Norsk Ornitologisk Forening Bergen lokallag, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT) og Voss Kajakklubb. Sammen representerer ansasjonene rundt 39.000 medlemmer i fylket.

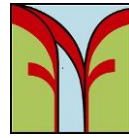
Elektronisk kopi

Fylkesmannen i Hordaland
Hordaland fylkeskommune

Forum for natur og friluftsliv Hordaland

Tverrgt. 4-6, 5017 Bergen
55 33 58 19 / 40 49 70 74

 hordaland@fnf-nett.no
 www.fnf-nett.no/hordaland

ⁱ NVE 2 2003 http://publikasjoner.nve.no/rapport_miljoebasert_vannfoering/2003/miljoebasert2003_02.pdf

ⁱⁱ Presentasjon fra fellesmøte Ryfylke vassområde

<http://www.vannportalen.no/vannregioner/rogaland/vannomrader/ryfylke/nyheter/mote-i-ryfylke-vassomradeutval-og-arbeidsgruppa-28.sept-2017/>

ⁱⁱⁱ Regional plan for vannforvaltning i vannregion Rogaland 2016-2021, s 42

<http://www.vannportalen.no/globalassets/vannregioner/rogaland/rogaland---dokumenter/plandokumenter-2016-2021/regional-plan.pdf>

^{iv} Revisjon av kraftkonsesjoner – Villreinformvaltningen sine behov i oppfølgingen av revisjonssaker

<https://static1.squarespace.com/static/530364efe4b0c37a4004ec79/t/53f5e068e4b0fdae8231f51d/1408622696351/Revisjon-kraftkonsesjoner-villreinformvaltningen.pdf>

^v Suldalslågen Norske Lakseelver <https://lakseelver.no/nb/news-2017/wwwsuldalslagencom>

